

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi és közgazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasarnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez intézendők.
Előfizetési pénzek és reklamáció Rónai Frigyes kiadó címére küldendők.

Előfizetési ár:
Egész évre 8 korona, félévre 4 korona
negyedévre 2 korona, egyes szám ára
20 fillér.
Nyilttér sora 40 fillér
Hirdetés nagyság szerint.

XXX. évfolyam.

Felelős szerkesztő:
JAMBRIKS LAJOS.

48. szám.

Az iparospálya.

„Az iparos állás fölér bármely más kenyérkereseti móddal. E téren éppen úgy lehet alkotni ésszel, tehetséggel és szorgalommal, mint a legmagasabb életpályákon.“ E szavakat Ipolyi Arnold, Nagyvárad egykori tudós püspöke mondotta 1868-ban. Igaza volt. Mert míg egyrészt a meggazdagodást semmi sem mozdítja annyira elő, mint az ipar, addig másrészt nincs foglalkozási ág, mely annyi teret engedne az egyén érvényesülésének, mint a mesteremberé.

A mindennapi élet tanuskodik mellette, hogy gazdaggá, hatalmassá csak azok az államok lettek, melyeknek fejlett iparuk van. Ez nem is lehet másképp, mert az a törekvés, hogy az emberi életet minél kényelmesebbé, minél tartalmasabbá tegyék, igen nagy pénzösszeget hoz forgalomba és csak az ipar milliókárú munkássága által nyerhet tárgyi megoldást. Ép ezért ez a pálya a legközvetlenebb ut, melyen a tudást, a szorgalmat és kitartást a legkönnyebben lehet csengő aranyakra váltani. Emellett a legjobban is megfelel az ember foglalkozási ösztönének, legalkalmasabb teremtő képzetének és alkotó vágyának kielégítésére.

A hivatalnok bármennyit dolgozik, sem kaphat több bért, mint amennyi hivatala után megállapítva van, ellenben az iparos annyit keres, amennyit akar, amennyit tud. A hivatalnok működési köre ezerféle utasításba van skatulyázva, a maga szelleme úgyszólván bilincsekbe van verve; az iparos esze, ambíciója, szorgalma azonban szabadon nyilvánulhat. Divatot teremthet, divatot ronthat; megkönnyítheti az életteher viselését célszerű és hasznos készit-

ményeivel, előmozdítja jólétünket és kényelmünket, széppé és becsessé teheti életünket, új szokásokat nevelhet, régi szokásokat megdönthet, hiabavaló és káros lelkitépelődés helyett üdvös tartalommal töltheti meg szellemi világunkat, közelebb hozza egymáshoz az embereket, egymás megbecsülésére, szeretetere szoktatja a népeket, szóval boldoggá teheti az egész világot.

És mégis vajmi kevesen lépnek erre a pályára. Oka pedig ennek a mai társadalmi rend félszeg felfogása.

Régi tradíciókon nevelődött uri osztályunk megszokta a munkát lealacsonyítónak tartani. Neki a dologtalanság, a parquet és aszfalttáposás, a hivatalszobákban való bepecselés az uri foglalkozás. Igen sok van ezek közt, aki nem tudja még reggel, hová hajtja le éjjelre a fejét, sejtelve sincs még este, mit fog enni holnap, de azért nem dolgoznak, mert, haj — mit szólna a világ? Igaz, hogy a familia megdönthetetlen ervekkel mutat rá az uri pályára, ahol kenyér terem a munka nyomán, de csak a kitaszított, a letagadott családtag számára! A szegény, boldogtalan szokások rabja nem tudja belatni a saját élete üres és tartalmatlan voltát sem, így nem képes felfogni a munka értékét sem; inkább lopja a napot, pumpolja a rokonságot, a jó és nem jó barátokat, de nem mer szembeállni a — világ ítéletével.

Igen sok lézengő van ezen a szép Magyarországon, aki él, mert született, eszik, jár, mozog, kiabál, mert mások is ezt teszik, de saját emberi mivoltáról sejtelve sincs. Előttük nincs életcél, az ő keblüket nem dagasztja alkotás vágya, ők csak darálnak-darálnak napról-napra ebben a nagy szárazmalomban — a vi-

lágban — melynek a kerekeit munkás emberek húzzák.

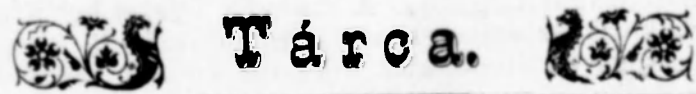
A társadalom pedig türi némán, türi megadással és kenyéret ad nekik. Az idő azonban, mely méhében hordja a nagy átalakulások magvát — könyörtelen ezekkel az emberi bábokkal szemben. Kiméletlenül, durván ébreszti fel a tudatlanság boldog illuziójában ringatózó embereket és fejükhöz vágja az ígét: a munka nemesít! Ma már nem a kiváltság, nem a születés, hanem a dolgozó kéz a nemesi diploma! Az elavult formák, a túlélt szokások korszaka lejárt, hogy helyet adjon az újabb, szebb, tartalmasabb életfelfogásnak — a munka nemesítésének, az ipari pálya megbecsülésének.

Nem kell ma már kioktatni a szülőket az iparos pálya megbecsülésére, meghozta azt az idő. Valamennyi jóra való iparosunk vagyonos ember, becsült ember. Szemünk előtt a pelda, hogy a becsületes ipari munkával házat lehet szerezni, de soha semmit a legodaadóbb, a legmegfeszítettebb hivatalnoki munkával sem.

Egy szebb jövő hajnalhasadásán örömmel üdvözljük a derek szülőket, akik idején megértik a kor intő szavát és gyermekeiket az előítéletek, a félszeg szokások utvesztőjéből kivezetve, a hasznos, a produktív pálya felé terelik, melynek egén egy egyre fényesedő ústokos mutatja az utat: a boldogulás útját.

Életrendünk.

(R.) Hogy az iparos, a kereskedő, a hivatalnok, a nap kellő közepén, melyet a természet kétségen kívül munkálkodásra rendelt, délelőtti fél tizenkettőtől delutani három-négyig vendéglőben, kávéházban, vagy — ami szinte

Tárca.

Jóska nem lesz csizmadia.

Írta: Sárándi István.

Petróci lácsi ott süttékérezett egy öreg karoszkékben az eresz alatt. A szájában meggyfacsutora, melynek a végén boglyakemence nagyságu tajték-pipa szortyogott-fortyogott. Öreg volt már az öreg, innen-onnan nyolevan esztendeje is elmúlt, hogy munkált az „Ur kertjében“, ahogy ő a földi téreket nevezte. Hanem azért a szeme még huncut-hamiskásan mosolygott, amikor körülötte üldögéltünk. Ravasz mesék szállait keresgette ilyenkor az öreg, mi pedig, süldő diákok, kíváncsian vártuk, lestük, hova lyukad ki máma a megvénhedett istoriás?

— Hát — mondta egyszer szapora pislogatások közt — akarhogy esüröm-esavarom, mégis csak könnyű nektek, ablakverő pernahajderei. Tetszik a tanulás: jó. Lesz belőletek miniszter, vicispán, vagy — végreha tó Nem izlik az ige-hajtogatás? Úgy is jó. Azért még kitűnő kényespróvé cseperedhetek. Hanem az én időmben! Az más volt. Kutyaúl más. Azokban a régi, jó időkben másfolyan volt a világ sora, különösképpen pedig más volt a magatok fajtájú sihederk számára...

Teszem azt: az én kamasz koromban még kétféle kétlábu lények éltek Magyarországon. Emberek és parasztek. Az emberek, azok nemesek voltak egy szálíg. Az ő számúkra épültek a tudomány csarnokai, a tisztos mesterségek műhelyei. Más azokban nem ülhetett, mint nemesember. A paraszt

nem jött emberszámba. Az paraszt maradt ha lán-golt is a feje az okosságától, ha pedig kézművességre áhított, rádörrentettek keményen a teins céhek: orrod attól foghagymás!

A mi kis városunkban mégis akadt egy paraszt aki eltökélte, hogy csudát ér s mesterembernek adja a fiát. Bariti Adámnak hívták a mutogatni való jámbort. Volt egy fia a Jóska. Hatha lehetne faragni belőle valamit? Hiszen szép gyerek. Úgy áll a tüle, orra, mint akármelyik nemes fiának. Az esze meg úgy fog, mint a tűz. Hát nem isten ellen való vétek ha ott senyved el az eke mellett? Ha már nem lehet nádorispán az ipse, valjék belőle csizmadia. Búske, rátartt csizmadia, aki vásárnapokon a lócuson trónol s foghegyről diskurál a műremekfirtatokkal. Nagy sor, nagyon nagy sor, de tün, ha főcéhmester uram marka illően megkenődik, mégis megyon majd valahogyan.

Kézenforra azután az öcskóst s eleblábolt vele főcéhmester uramhoz. A tisztos férfiú — bizonyos nevezetű Szalóky Péter — éppen a baktai vásárra készült s ott fogadta az alázatos instanciákat az ámbituson, holott is fiesorok, varjuk, szabványok és habdákok — kölomb-külömbféle csizmaremek — ültek szép sorjában egy jó hosszú rudon.

— Mi kéne, ha vóna? — mondta csak úgy félvállról a köszöntésre.

Batári, a paraszt, megköszörülte a torkát s úgy fogta a fia kezét, hogy valahogy el ne ináljon a zord tekintetű nagy ur elől, aztán csak kilökte a szót nekifohászkozva:

— Eljövénk, nagyjó uram.
— Látom. De miért?

— Ezt, itt ni, a fiamat, esizmadianak szeretném adni.

A főcéhmester felnézett az égre, mintha várná hogy mindjárt leszakad erre az istenkáromlásra.

— Minek, hé?

— Mondám: esizmadianak.

— De hiszen paraszt kend!

— Már megváltottam magam a robot alól s ha vicispán uram szavának áll, egy év leforgása alatt nemes leszek én is, mint tekegvelmed.

— Ugy? hát üsse kő. Entőlem lehet. De tudja e kend, mit tesz az: esizmadianak lenni? Azt mondja: tudja? Dehogyan tudja! Elmondjam? Azt mondja, hogy ne mondjam? Nohát, akkor mégis csak elmondom.

— Tegyük fel, hogy ez a bömfördi csakugyan beszegődik inasnak. Kellemetes állapot kár, hogy csak hat esztendeig tart. Am ez idő alatt rengeteg tudomány szorul bele. Megtudja, hogy a csirizes-talnak kászoly a neve s dikiesnek hívják a szabadlókést. Közben, amíg ez a fejébe fér, söpri az udvart, vág fát, vizet hord a „jókutrol“, vakarja a tehenet s hordja mesterné-asszonyom után a piacra a kosarat. Kerek hat esztendeig. Akkor aztán legénysorba kerül, ha... tud.

Mert itt már egész csapat bökkenő következik. Minekelőtt az ipse hazaszalad az urapjához s előkeresteti vele a nemeslevelét. Azt elhozza a főcéhmesterhez, aki megnézi előlrül, megnézi hátulról s ha igaznak találta, ad egy ropogós barackot az öcskösnek: lódulj a becsületed után!

Amely rejtelmes mondás azt jelenti, hogy szaladj a főbíróhoz, s hozz pecsétet levelet róla: som apád, sem anyád, sem semmiféle fejed foka nem ül

Hirek.

Személyi hir. Ivánszki Artúr ezredes, a 83-ik gyalogezred új parancsnoka tegnap Kőszegre érkezett, hol bemutató szemlélt tart.

Áthelyezett századosok. Schusztér Alfréd báró 83-ik gyalogezredbeli százados Kőszegről Komáromba, Bóka István honvédszázados Kőszegről Székesfehérvárra helyezték át.

Házasság. Róth Ferenc kőszegi bábos, tegnap kötött házasságot Venedel Veronikával Kőszegen.

Gyászrovat. Mayer Gyula szijgyártómester 59 éves korában a hó 20-án Kőszegen elhunyt. Temetése kedden ment végbe, a város közönségének osztatlan részvéte mellett.

Megyebizottsági tagválasztás. A vármegye törvényhatósága az egész vármegyében december hó 29-ére tözte ki a megyebizottsági tagválasztást. Kőszegen a választási elnök dr. Stur Lajos lesz, helyettese pedig Lauringer János.

Betiltott vásár. A városunkban fellépett száj és körömfajás miatt a vármegye alispánja betiltotta a decemberi országos állatvásárt. Bognár József megyei főállatorvos kiszállt Kőszegre és elrendelte az egész állatállomány felülvizsgálását.

Új pénzügyintézet. Rohoncon új pénzügyintézet alakult Rohonci Általános Takarékpénztár néven. Az alakuló gyűlésen 40 részvényes jelent meg, akik elnökké Weisz Sámuel választották meg. Az összes kibocsátott részvények jegyzéve vannak. Az igazgatóságba Weisz Sámuel elnök, Romwalter Nándor, Eberhardt Sándor, Kaiser János, Rauhert János, Dukesz Miksa, Günsberger Gusztáv, Spielmann Ignác, Feingruber Mátyás, Weisz Lipót, Margarethen Dezső, Sinkovits József, Horváth Péter, Binder Ferenc választották be. A felügyelőbizottság tagjaivá megválasztották: Brunetz Géza, Adler Adolf, Frank Henrik, Plechl István. Póttagok: Günsz Ferenc, Schmaldienst József, a takarékpénztárosává Kaiser Jánost, könyvelőjévé Stelcer Adolfot, titkárává pedig dr. Dukesz Miksát választották meg.

Tanácsülésből. A városi tanács mult szerdán ülést tartott, melyen folyó ügyek nyertek elintéztést. A tanács Laas József és Csánits Sándor építőmestereket, Perkovits János, Szabó János és Pavetics József építőket, mivel engedély nélkül építettek, 10—10 koronára büntette meg.

Városi közgyűlés. A december havi városi közgyűlés ezuttal nem december hó 1-én, hanem december hó 7-én fog megtartatni.

Takarékpénztári közgyűlés. A Kőszegi Általános Takarékpénztár december hó 12-én tartja közgyűlést, mikor 500 darab új részvény kibocsátásával alapítókéjét emeli fel.

Rendőrmesteri állás. Kőszeg város tanácsa a nyugdíjazás folytán megüresült rendőrmesteri állást a legközelebb tölti be. Az állásra egy szolgálatban levő és egy nyugdíjas csendőrmester pályázik. A megválasztandó rendőrmester január 1-én tartozik elfoglalni állását.

Szaj és körömfajás. Hozzánk is eljutott ez a ragadós nyavalya. A városi állatorvos megállapította a városban a ragadós száj és körömfajást, minek következtében a hatóság a szükséges óvintézkedéseket megtette. A decemberi országos állatvásár előreláthatólag elmarad. Az idevágó hirdetményt a városi ügyek rovatában hozzuk.

Haltenyesztés. A földmívelésügyi miniszter a nagy drágaság csökkentése érdekében nagy súlyt helyez a haltenyesztésnek országsszerte való meghonosítására. Körrendelet érkezett vasvármegyéhez is. A rendeletben a földmívelésügyi miniszter tájékoztat akar szerezni arról, vajjon milyen arányban lehetne

kivételes — otthon heverészve, kártya- vagy tekeasztalnál tölti az időt, hogy fiatalságunkat, melynek aranyat ér minden perce, csak így mulatja át, ha nem meg rosszabbul a nap legnagyobb részét; hogy röviddel azután, szürkületkor ismét mulatóhelyekre és éttermekbe szorul, hol késő éjszakáig ünnepel a léhaság: ki tagadná, hogy amilyen kárhózas, épp annyira egyenes következménye a nálunk bevett életrendnek?

Nézzük az angolt, a franciát, az olaszt. A reggel munkánál találja, a külvilágnak csak annyiban hódol, hogy elolvassa kedvenc lapját. Sétára csak az idegen adja magát, vagy a gyöngékedő. Tizenegykor félőrai pihenő. Éppen elég arra, hogy taplaló reggelijét elköltse. Ezt ismét a munka váltja fel, délutáni ötig, amikor urrá lesz a napszámos is. Jogaiba lép a család. Férj, nő és gyermek az asztalnál gyűl össze. A munkás homlokáról le van törölve a verejték. Béke, megérdemelt nyugalom, a boldogság csöndje vonul az emberek hajléka fölé.

Igy osztván be az időt, ily életrendet követve, munkaképessé, vagyonossá, boldoggá lehet minden faj. Az az életmód, melynek mi szolgálai vagyunk, sok testi bajnak és még több társadalmi betegségnek okozója.

Elszomorít, hogy ifjaink nem érvényesítik eléggé tehetségüket. Hogyan is: Hiszen az urfinak délelőtti mozgásra van szüksége, hogy étvágya legyen, no meg lögtön ebéd után nem foghat a munkához! Ugy aztán közeledik az uzsonna órája is, nemsokára pedig a vacsora készül!

Hányszor nem kell hallanunk a megrovást, mellyel a színház miatt illetik a közönséget. Nálunk, hol a színházi előadás esti 8 órától tizig tart, a színház látogatása valóságos aldozattal jár, főképp családok részéről. Hét órakor nem lehet vacsorálni, — hiszen csak alig ebédeltünk és uzsonnáltunk — éjfél tájt meg alkalmatlan. Ezért van, hogy a magános ember, epügy, mint a család, csak nehezen szánja rá magát a színházra.

Az életrendnek fontos társadalmi és közgazdászati oldalán kívül különösen a háztartás szempontjából van igen érdekes oldala, mely általános drágasági viszonyainkkal is kapcsolatos. Nincs ország, hol annyi mindenféle követelgetnék egy ember ellátásához, mint nálunk. Tessék csak megfigyelni, mi mennyi „szükséglet” lett abból nálunk, amit másutt a feleslegeshez számít mindenki. Nem is szölok arról, hogy a csak középmodu háztartásoknál is este, ugy mint déiben, több tálu ebéd készül és hogy a kávéknak, csokoládéknak, gyomorerősítőknak se vége se hossza. Aki azt hiszi, hogy ez a „jó”, élet kellékeihez tartozik, csakugy téved, mint aki netán azt képzei, hogy ez a duslakodás a jólét jele.

Viszás életmódunk hibái kihatnak a közéletre is. És ezzel nyilvánvaló a feladat, mely-

re társadalmunknak vállalkoznia kell. Munkálkodnunk kell, s hogy munkálkodásunknak ne csak fél, de teljes sikere lehessen, munkaidőnket helyesebben kell beosztanunk. Ne mondjuk, hogy egy ember nem tehet e részben semmit. Mindenki egy bizonyos körnek, kisebbnek, nagyobbak középpontja és mint ilyen, érvényesítheti magát. A nőknek e tekintetben kiváló osztályrésze van, s társadalmunk e határozó reformja leginkább tőlük függ. Rájuk nehezedik egyrészt az átalakítás terhe. Nem jelentéktelen teher, elismerjük. De a jutalom méltó az áldozathoz. Jutalmuk lesz az a tudat, hogy a meddő munkásságu nemzetnek teremtettek társadalmat és ezzel jövőt.

Városi ügyek.

2409/910.

Hirdetmény

a mértékhitelítés tárgyában.

Az 1907. évi V. t. c. rendelkezései szerint a kozhasználatban levő összes mérő eszközök két évenként hitelítendőek.

Kőszeg városában a hitelítés fogantatására 1911. évre van kitűzve.

Az erre vonatkozó hivatalos hirdetmény a város ház hirdető tábláján és a rendőrkapitányi hivatalban betekinthető.

A hitelítendő mérőeszközök bejelentése az e célra mindenkinek ingyen rendelkezésére álló nyomtatványon történik.

A bejelentés határideje f. é. december 28-ika. A hitelítési eljárás később kitűzendő napon a városházán fog történni.

Mindenkinek saját érdekében áll, hogy a hitelítés a kitűzendő napra előjegyzett legyen, mert különben csak külön kitűzendő napon, vagy Szombathelyen történhetnék, ami költségesebb.

Kőszeg, 1910. nov. 21.

Kőszegi József
rendőrkapitány.

2951/910.

Hirdetmény

Ragadós száj és körömfajás Kőszeg r. t. városban járványos jelleggel fellépve, a következőket rendelem el.

Betiltom a heti és országos vásárookra hasított körmű állatoknak (szarvasmarha, juh, kecske, sertés) a felhajtását.

Felhívom a gazdaközönséget, hogy a birtokukban lévő hasított körmű állataikra kiállított marhaleveleket a rendőrkapitányi hivatalnál megőrzés végett azonnal adják át.

Ujból figyelmeztetem a ragadós száj és illetve körömfajás rendkívül ragályos voltára, melynek leküzdése ill: a ragály tova terjedésének meggátlására fogantatott óvintézkedésekkel csak ugy érhető el eredmény, ha az állattulajdonosok a törvényben előirt megbetegedés bejelentését nem mulasztják el, nevezetesen a betegség felléptét nem titkolják el.

A ragály tova terjedésének meggátlása érdekében az elrendelt és előirt intézkedések valamint a bejelentés elmulasztói ellen a törvény teljes szigorát fogom alkalmazni.

Végül elrendelem a város egész területén a hasított körmű állatoknak a megvizsgálását.

Kőszeg, 1910. november hó 25-én.

Auguszt János,
polgármester h.

karcert suskusert, huncutériáért. Makulátlanok vagytok, ha vagyto. Ha kész rá a pecsétés bizonyosság, én adom ki ró a a tanusítványt: parolára való vagy! Nem tévedtél soha a mestered padlására egy kis kolbászt; a szemszéd kertjébe egy kis almáért. Ekkor jön a felavatás.

Am ez nagyon körülményes dolog. Mindenekelőtt befizetsz tíz pengőket a céhládába, tizet leszursz a traktamentumra, amelyen a tizes mesterek isznak nagyot az új legény egészségére. A lakomán a főcéhmester beszédet tart. Szépet okosat, megrikatót s a végén ugy képen hajít, hogy cipőnyira dagad az areod. Amit te megköszönsz szépen, mert ez ama hires felavató bérma-pofon, amelyre büszke lehetsz egész életedben.

Másnap van a legénylakoma, amelyen kollegáid, immár kényeres pajtásaid éltetnek. Furesán éltetnek. Lekapnak a tiz körmodról s egynémely spanyolnáddal olyan sort vernek rád, hogy könyved is kicsordul bele. Akkor aztán hazamégy, lefekszel a hasadra, elhivatod a tudós asszonyt, aki két álló hétig keneget írósvajjal, amíg lábra tudsz állani.

Ha ezek után sem kopott el a lábod, kezed s van kedved ráadás eszimat csinálni: embernek tartalak s érdemes vagy a eszizmadia-nevezetre...

... Baráti Jóska a dikció végén megfogta az apja kezét s azt mondta szomorún:

— Gyerünk apám, soha sem lesz énbőlölem eszizmadianas.

Hát bizony így volt ez hajdan, diák-uraim!

Vezérfonal a spiritizmus megértéséhez.

De Fremery H. N., a holland hadsereg nyugalmazott tüzérszázadosa, a Leipzigben megjelenő

„Psychische Studien” című tudományos folyóirat 1907. és 1908. évfolyamaiban szigorúan kritikai alapon összegyűjtötte azokat a tapasztalatokat és ténymegállapításokat, melyek az ugynevezett érzésföltti jelenségek, közelebbről a spiritizmus megértéséhez mellőzhetetlenül szükségesek.

A spiritizmus a művelt magyar olvasóközönséget is kell, hogy élénken érdekelje, mert hiszen esodásnak látszó, érzék föltti eseményekről és jelenésekről hallott, sőt tapasztalt már csaknem mindenki valamit, anélkül azonban, hogy azokat megérteni vagy megmagyarázni képes lenne. A magyar napisajtó hasábjain is mindig többször és többször találkozik az olvasó a spiritizmusba vágó jelenségekkel, azonban vagy minden további magyarázatok nélkül vagy teljes tájékozatlanságra valló, lekicsinylő, sőt gunyolódó irmodorban. A külföld művelt népeinél különösen az angoloknál, franciáknál, olaszoknál és hollandoknál a spirituális jelenségek már évtizedek óta rendszeres tudományos megfigyelések és kutatások tárgyát képezik és hírneves egyetemi tanárok, pszichiaterek és biológusok egész serege élénken foglalkozik a halál utáni élet nagy problémájával.

Nem fölösleges, sőt határozottan hézagpótló munkát végzett Ferency Izabella, midőn De Fremerynek említett, tömören és érdekfeszítően megirt tanulmányát, — mely mindent felölel, a mit az ugynevezett spiritisztikai kutatások eddigie felszínre hoztak, — magyar nyelvre átültette s az Vezérfonal a spiritizmus megértéséhez címmel a művelt magyar olvasóközönség számára is hozzáférhetővé tette.

A tizennégy iv terjedelmű mű előszavából a hatodik érzék, a hit érzékének jelentőségével és fontosságával jöhet tisztába az olvasó. Maga a tanulmány rövid bevezetés után első fejezetében érzékszerveink

korlátoltságát tárgyalja. A második fejezet behatóan foglalkozik az emberek alvásközben működő észlelő képességével. Hosszabb fejezetet szentel szerző az alvajárók (szomnambulák) tisztánlátásának, mely az emberi lélek, mint önálló egység létezésének legerősebb pozitív bizonyítéka. Ebbe a fejezetbe a fordító belevette egy magyar orvos által észlelt és tanulmány tárgyává tett somnambulisztikus jelenségek érdekesebbjeit is. Azután attér a második-én Aristotelus óta ismert jelenségeire. Hosszasabban tárgyalta az ód-ot, az emberi testből kisugárzó és a magnetikus gyógyításoknál (Mesmerismus) közreműködő láthatatlan lelki erőt és annak gyakran esodálatos hatásait.

A hatodik fejezetben ismerteti a tulvilággal való közlekedés leggyakoribb faját, a gópies írást. Végre áttér az érzéki uton is észlelhető, ugynevezett anyagi spiritisztikai jelenségek ismertetésére, melyeket szigorúan tudományos kritika állá vont és megbízható megfigyelések alapján ismertet. Mindezek alapján De Fremery annak a határozott meggyőződésnek ad kifejezést, hogy az emberre anyagi halála után öntudatos egyéni lét vár. Ez a meggyőződés — ugymond De Fremery — magva a spiritizmusnak s arra tanít, hogy a szellem képességei az anyagi test segítségével nyilvánulnak ugyan, de nem belőle származnak; sőt éppen ellenkezőleg, az anyagi test nem egyéb, mint hosszabb, vagy rövidebb ideig tartó anyagiasulása a szellemnek. Ez utóbbi elmulthatatlan és az „asztrál test”-tel mint lélek túléli az anyagi halált, de emellett teljesen megtartja elvögött föld életének öntudatát.

A csinos kiállítású könyv 4 koronáért megrendelhető a Budapesti Hírlap kiadóhivatalában, de kapható az összes könyvkereskedésekben.

számítani a haltenyészésre, amire nézve a kormány különféle kedvezményeket nyújtana. Nevezetesen megteritné a beruházási költségek egy részét, a halanyag bizonyos százalékát több éven át díjmentesen átengedné s a terveket díjtalanul készítteti el.

Korcsolyázunk. A téli hidegre fordult idő meghozta a korcsolyázók örömet. Az egészséges és kedves sport üzdi teljes örömmel üdvözlik a hideg telet, mely az idén elég korán nyújtja az alkalmat a korcsolyázásra. A Gratzl féle jégpálya ma nyílik meg. A jégpálya esti 8 óráig villannyal lesz megvilágítva.

Uj rend a vonatokról való beszállásnál. Az államvasutak elnöksége a személyforgalom gyorsabb lebonyolítása érdekében rendeletet bocsátott ki az állomásfőnökségekhez, melyben a vonatok menetrend szerinti való közlekedésének megkönnyítése és a késés apasztása érdekében elrendeli, hogy a be- és kiszállásnál csakis az egyik bejáró ajtót szabad igénybe venni, még pedig a felszállásnál a belülső, a kiszállásnál pedig a hátsó ajtót szabad csak igénybe venni, úgy hogy a fel- és leszálló utasok egymással ne találkozzanak, vagyis egymást a fel- és leszállásban ne akadályozzák, a mi mindig idővesztéssel jár. — A rendelet mindjárt életbe is lép, a mire figyelmessé tesszük az utazó közönséget.

Drágább lesz az utazás. A magyar államvasut már ugyszólván teljesen képtelen a személyforgalmat lebonyolítani és mindinkább előtérbe lép az új berendezések szükségére. — Ez milliókat igényel, de a máv. keveseli a mostani bevételeit s már régebben foglalkozik azzal a tervvel, hogy a személyszállítás díjtételeit felemeli. A kereskedelemügyi miniszter megbízta a máv. igazgatóságát, hogy a főlemlés tervezetét készítse el s hirtelint a terv már kész is. A zónarendszert megváltoztatják, az eddigi 16 zóna helyett 32 zónát alakítanak s így főként a nagyobb távolságokban fog megrágnulni az utazás.

A gőzgepezők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Sopronban december hó 4. napján délelőtt 9 órakor a Sopron városi villanytelepen fognak megtartatni. A kellően felszerelt vizsgálati kérvények a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez küldendők. Deaktr 35.

Jo tanacs kolerás időben Ügyelj a tisztaságra, élj és egyél mértékletesen és igyál meg reggel, délelőtt és este egy pohárka Esterházy cognacot. Kövesd e tanácsomat és egészséges maradsz.

Tajekoztató jogvizsgára készülőknek. A napokban hagyta el a sajtót dr. Kertész: **Tajekoztató:** című könyve, mely a kolozsvári jogi vizsgák körülményeiről és az azok körül felmerült változásokról bő értesítést nyújt. Az intézet az egyetemi szabályok szerinti legrövidebb idő alatt doktorátushoz juttat, ami a Székely-javaslat törvénybe lépése előtt nagyon fontos. Szigorlatokra 4-6 hét alatt biztosan előkészít és így a jelölt időt takarít és pénzt, mert az előkészítés díja valóban csekély. Minden szülő saját és fia érdekében cselekszik, ha igénybe veszi a dr. Kertész Jogi Előkészítő szemináriumot, mely Kolozsvárt Bartha Miklós utca 22 sz. alatt van. A most megjelent érdekes tájékoztatót ingyen küldik és minden levélbeli megkeresésre is rogtón választ adnak. — Otthon készülőknek kitünően bevált rendszer.

Trenk báró előadása még a kényesebbeket is kielégítette.

A kellemes dallamu és zenéjü operette igen jó előadásban részesult. Vámos Jenő kellő eleganciával játszotta a címszerepet. Jászai szépen énekelte s feltűnt gyönyörű tolettjeivel. Igen bájos volt Mariczában Dévay Boriska a kitünő soubrette, a ki rövid ittléte óta már meghódította a közönség tetszését kellemes énekével és ügyes játékaival. A társulat comicája Gyórfy Mariska is sok tapsot aratott. Nem hagyhatjuk figyelmen kívül „Nicolá”-ban Varga Beját a ki fiatal kora dacára már igen otthonos a színpadon és fejlődő, sokoldalú tehetségéről napról napra tesz tanúságot. Igen jók voltak még Fehér, Feleki és Bartos.

Vasárnap f. hó 20-án d. u. Smok család ment. Ezen fővárosi kacagató bohózat sok gyermeket vonzott a színházba, bár gyermekelőadásnak a darab megválasztása szerencsésnek nem mondható. Este ismét bálterem jellegűt oltott a színház. Thalia papjai kiszorultak és helyt engedtek Therpsyhore hő-dőlőnek, a kik „Katalin”-t járták reggelig.

Hétfőn Gécy István „Kazárföldön” című népszínművét igen csekély számú közönség nézte. A darab tendenciájának tulajdonitandó nagy részben a gyér látogatottság. Az előadásban művészi alakítást produkált Fehér László, mellette kitűntek Fekete Pál és Dévay Boriska, a ki itt még drámai tehetségnek is bizonyult.

Kedden a „Nagy művész estély” sem tudott elég számú közönséget vonzani. Feleki mint conferancier mindent elkövetett, de a közönség nem tudott felmelegedni, a mihez — tagadhatlanul a terem hideg volta is hozzájárult. Ezen művészestélyen résztvettek a társulat legjobb erői. Feleki a kitünő komikus kifogyhatatlan volt mókáival. Nagy sikert aratott Dévay Boriska „altató dalá”-val, melyet a közönség kívánságára többször megismételnie kellett.

A művész estély befejezésül: „Valami hibája van” című rövid kis francia vígjáték jó előadásban ment, melyben Szalóki Szidi, Boross Gizi, Bartos és Feleki nagy tetszést arattak.

Szerdán ismét premierünk volt. Guthi Somának „Kormánybiztos”-a került színre. A darab Budapestben nagy sikert aratott s így itt is nagy érdeklődés nyilvánult iránta. A címszerepben Feleki kifogástalan volt és allandó derűtségben tartotta a közönséget, mely úgy ó, valamint Fehér, Vámos Jenő, Varga, Bartos stb.iek játékát kellő tappsal jutalmazta. A női szerepek kissé gyengén voltak képviselve.

Csütörtökön Bakonyi Károly „Tatárjárás”-át láttuk szép gördülékeny előadásban. Ezen kellemes zenéjü operettet már több társulattól láttuk, mégis ez este is felhíz nézte végig. A főbb szerepek jó közben voltak. Riza bárónőben precíz játékot produkált M. Jászai Mariska, kinek énekszámait élvezettel hallgatta a közönség, de nem maradt el mögötte Mogyoróssy önkéntes szerepében a közönség kedvence Dévay Boriska sem, a ki snajdig fellépésével és szép énekével nagy sikert aratott. Igen jól oldotta meg feladatát Vámos Jenő mint Lörentey, és Feleky mint Wallerstein, a többi szereplő is nagy igyekezettel dolgozott.

Nem hagyhatjuk azonban szó nélkül, hogy ezen darabban különösen igen észlelhető volt a társulat kiesynsége s ne csodálkozzék a direktor ur, ha a támogatás nem oly nagy mint a multban, mert a közönség igényei is emelkednek, tehát emelkedhetett volna a tagok száma is, — hiszen bizony mi ugyis szerények vagyunk. Viszont azonban a közönség méltányosan jogos igényei figyelembe veendőek ennek nem fogia kárát vallani a társulat.

Pénteken nov. 25-én „H. Rákóczy Ferenc fog-sága” az ifjuságnak volt szánva, de ez teljesen távol maradt. A terem ugyszólván üres volt. Feltűnően apadt a jelen színivadban a színművészet támogatása, holott határozottan van színpártoló közönsége városunknak. A társulat már csak 8 napig marad körünkben, módjában áll még a közönségnek a színművészet iránti szeretetét documentálni és a társulatot kárpótolni.

Szombati „Szép Ilonka”-ról jövő számunkban.

Utolsó hét műsora:
Vasárnap: Muzsikusz leány.
Hétfőn: Trenk báró, operett. Zóna előadás.
Kedden: Balkán hercegnő. Király színház leg-
ujabb operettje.
Szerdán: Nagymama. Operette, a Vig opera
ujdonsága.

Kávéház-vétel.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint a Schiffer-fele

„Elite” kávéházat

megvettem és azt december hó 1-én átveszem. Azon kellemes reményben, hogy a n. é. közönség szives pártfogásába vesz, előre is biztosítom, hogy legfőbb törekvésem leendő vendégeimet minden tekintetben szolidan kielégíteni.

Kiváló tisztelettel

Ludassi Mór,

a győri Hungaria kávéház
volt tulajdonosa.

Köszönetnyilvánítás.

A grászoló család ez uton is hálás köszönet fejezi ki szeretett bátyjuk

Mayer Gyula

elhunyta alkalmával kifejezésre juttatott részvénytársulat és koszorudományokért.

Köszeg, 1910 nov. 27.

2693 1910. iktsz.

Árverési hirdetmenyi kivonat.

A községi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a községi takarékpénztár végrehajtónak Markovits Antal és neje szül. Herzovits Róza községi lakosok végrehajtást szenvedők elleni végrehajtási ügyében 1260 kor. tőke és jár. ugy jelenleg 32 kor. 40 fillérben megállapított és a netán még felmerülendő költségek behajtása végett a területen fekvő következő ingatlanokra u. m.:

A községi 989. II. sz. tjkvben A + 1. sor 1197. hrsz. 705. házszámu és Markovits Antal és neje Hergovits Róza tulajdonát képező egész ingatlan 480 K, az ugyanottani 998. II. sz. számú tjkvben A + 1. sor 1501. hrsz. számú ingatlan Markovits Antalt illető jutalék 2 K kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az

1910. évi december hó 5. (ötödik)

napján delelőtt 9 órakor

a kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen — azonban a 703. számú ház a kikiáltási ár felénél — a többi ingatlanok a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb árban eladatni nem fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át készpénzben vagy ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, — avagy a bírápénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Köszegen, a kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság 1910. évi szeptember hó 18-án. Előadó távol: Hannibal s. k. kir. járásbíró.

A kiadmány hitelül:

Péczy Gyula,

kir. telekkönyvvezető.

Mikulás és karácsonyi

ajándékok u. m.:

cukorkák, déligyümölcs, Mikulások s más csinos alkalmi ajándék tárgyak nagy választékban kaphatók

Schaar József

fűszer és csemegekereskedésében
Köszegen (Várkör)

Belföldi, hazai uj

BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

mely az összes régi, uj és legujabb

== biztosítási ágazatokat ==

közvetlenül és közvetve műveli, megbízható, tevékeny, jó üzletszerző

fűgynőköt keres.

Kimerítő, írásbeli ajánlatok „Összes biztosítási ágazatok” alatt Eckstein Bernát hirdetési irodájába Budapest, VII. kerület, Erzsébetkörút 37. szám alá küldendők.

Házoladás.

A Gyöngyös utcában levő 373. számú földszintes ház kerttel szabad kézből eladó. Bővebbet ugyanott.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótlek

egy régióknak bizonyult haziszer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvénynek, osztei és meükleseknek

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevaar-laskor ovatoak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Az üvegekben K-80, K-140 és K-2. — és ugyszólván minden gyógyszerárban kapható.

Főraktár: Török József gyógyszerüzem, Budapest.
Dr. Richter gyógyszerüzem az „Arany oroszlárhoz”,
Pragában, Elisabethstrasse 3. neu.

Színház.

Premier-rel kezdjük heti referadánkat. Sok vidéki színpadot megelőzőtt direktorunk „Trenk báró” színehozatalával f. hó 19-én, a mikor először volt alkalmunk csaknem telt házat látnunk. Szép közönség gyűlt össze e premieren, melyet jó hír előzött meg. A közönség érdeklődése indokolt volt, mert

Meghívás

a „Köszegi Általános Takarékpénztár Részvénytársaság“-nak

1910. évi december hó 12-én d. e. 11 órakor saját helyiségében

megtartandó

rendkívüli közgyűlésre.

Tárgy:

Részvénytőke felemelése.

Az igazgatóság.

A közgyűlésen csak azon részvényes bír szavazattal, aki részvényét a pénztárnál elismervény ellenében legalább 1 nappal a közgyűlés előtt letétben nyújtja.

Házeladás.

A Király-utcában a 724. számú I. emeletes ház, kerttel és minden hozzátartozóval jutányos áron azonnal eladó. Ugyanott egy emeleti lakás minden hozzátartozóival azonnal kiadó.

Bővebb felvilágosítással szolgál dr. Stúr Lajos ügyvéd, a köszegi általános takarékpénztár ügyésze.

Szombathelyi Takarékpénztár Részvénytársaság köszegi fiókja,

Köszeg, Király-út 755. sz. Strucz szálloda mellett.

Elfogad: takarékbetéteket betéti könyvekre és folyószámlára netto 4 %-os kamatozás mellett; a kamatozás a betételt követő napon kezdődik és a kivétel napjáig tart; betétkifizetéseket levonás és fölmondás nélkül eszközöl.

Leszámítol: 2-3 alírástos üzleti és magán váltókat.

Folyósít: rendes és törlesztéses jelzálogkölesönöket; magasabb kamatu kölesönöket alacsonyabb kölesönökké változtat (convertál).

Engedélyez: zálog (lombard) kölesönöket tőzsdén jegyzett értékpapírokra és vidéki intézetek részvényeire.

Bevált: szelvényeket és sorsolt értékeket; szelvényivet a megfelelő szelvényutalvány (talon) alapján költségmentesen beszerez.

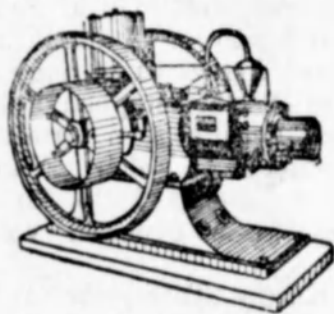
Vesz: és elad értékpapírokat mindenkor a napi árfolyamon.

Magyar 4%-os koronajáradék kötvény tulajdonosok figyelmébe!

A folyó évi december hó 1-én esedékes magyar 4%-os koronajáradék szelvényeket már e hó 20-ától kezdve teljesen díj- és költségmentesen beváltja.

KLIMAX

nyersolaj-motorok és lokomobilonok

Legjobb és legolcsóbb hajtóerő mezőgazdasági és ipari célokra.

Nincs robbanási veszély!

sem pénzügyi ellenőrzés. — Elsőrangú referenciák.

BACHRICH és TÁRSA

Budapest :: Wien :: Hamburg
motorgyári fióktelep

Wien. XIX/6, Heiligenstädterstrasse 83.

— Magyarországi mintaraktár és iroda: —
Budapest, Szabadság-tér 17. sz. (Tőzsde palota)

STOCK COGNAC MEDICINAL

szavatolt valódi borpárlat

CAMIS & STOCK

gőzpároló telepéből

BARCOLA.

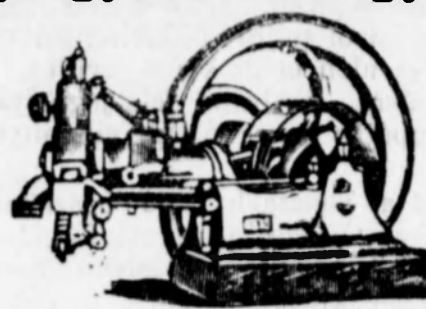
Cognac gőzfőzde állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt

Kapható minden jobb üzletben.

Drezdai Motorgyár Részv.-Társ.

Németország egyik legrégebbi és legnagyobb motorgyára

Szállít szakkörökben elismert legjobb gyártmányú Benzin-, Nyersolaj-, Gáz-, Petroleum-motorokat és lokomobilonokat — valamint Szivógázmotorokat.

MEGLEPŐ UJDONSÁG!

EGYETEMES GENERATORUNKKAL

a tényleges lóerő

óránként ~~csak~~ 1 fillérbe kerül.

Vezérképviselőt:

Gellért Ignác és Társa

Budapest, Teréz-körút 11. — Telefon 12-91

Legmesszebbmenő jótállás! — Kedvező fizetési feltételek

Köhögés, rekedtség és barát ellen nincs jobb a Réthy-féle pemetefü czukorkánál

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan Réthy-télet kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

Egy doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félet fogadjunk el!

Szöllőoltványok és vesszők

beszerzésére legelőször ajánljuk a legjobb hűnévnek örvendő

Szücs Sándor Fia

bihardioszegi szőlőoltvány termelő cég fiók telepet

Czellőműkö, (Vas megye)

Iroda: Kórház-utca.

Képes árjegyzéket tanulságos tartalommal ingyen és bérmentve küld a czellőműköi fióktelep Ezen árjegyzéknek egyetlen házból nem szabad hiányozni, mert sok hasznos dolgot tartalmaz, tehát mielőtt bárki is oltványt vagy vesszőt venne, el ne mulassza ezen árjegyzéket egy levelezőlapon kéri.

Lapp Henrik-féle Mélyfurások, Bányatelepek és Mélyművek Magyar R.-T.

Mélyfurások Kútfurások

Iroda: V., Báthory utca 3. szám.
Telefon 114-16.

BUDAPEST

Gyár: X., Kőbányai-út 45. szám.
Telefon 182-72.

Opémetat furás. Védő
tábla. 000000
Mélyfurások kútfurások.
Bányatelepek, kőművek,
kőművek, kőművek, kőművek,
kőművek, kőművek, kőművek,
kőművek, kőművek, kőművek,
kőművek, kőművek, kőművek.

Mély a legmélyebb furás-
műveletek, kőművek, kőművek,
jótállás, jótállás, jótállás,
Eddig 600 mélyfurás
között 1512 m mély-
edre a Lapp-Henrik szan-
tedalom szerint. Leg-
jobb hűvé llyenre
állás. 000000